

Predkladacia správa

Návrh programov Agentúry na podporu výskumu a vývoja na obdobie rokov 2014-2018 sa predkladá na rokovanie vlády v zmysle § 9 písm. c) zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Programy APVV sú pripravované paralelne so Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej Republiky (RIS3 SK) a v súlade so stanovenými prioritami.

Aby Slovenská republika zvýšila svoju účinnosť a efektívnosť účasti v HORIZONT 2020 je potrebné pripraviť programy APVV zabezpečujúce tematickú pripravenosť a vzájomnú súčinnosť v rámci HORIZONTU 2020.

EK predpokladá spustiť prvé výzvy začiatkom roku 2014. Záujmom SR je zachytiť prvé výzvy HORIZONT 2020 pripravené EK. Čakanie na schválenie RIS3 SK by bolo pre SR v oblasti výskumu, vývoja a inovácií značným oneskorením a stratením výhod rýchleho nástupu.

Ďalším dôležitým faktorom je, že APVV v súčasnosti nemá vládou schválený žiadny program APVV. Posledné schválené programy APVV boli na obdobie 2007-2010. Aj napriek pokusom sa od roku 2011 doteraz nepodarilo vládou schváliť žiadne programy APVV.

APVV v súčasnosti nemá žiadny podporný nástroj ako vstúpiť a podporiť iniciatívy smerom k EK.

MŠVVaŠ SR predkladá na schválenie vládou dva programy APVV.

Program: „Podpora budovania personálnej infraštruktúry výskumu a vývoja na Slovensku na obdobie rokov 2014 – 2018“, ktorého cieľom je vytvoriť podmienky pre profesijný rast zamestnancov v období od ukončenia doktorandského štúdia cez vytvorenie až po stabilizáciu špičkového vedeckého kolektívu.

Program: „Podpora výskumu a vývoja v malých, stredných a veľkých podnikoch na obdobie rokov 2014 – 2018“, ktorého cieľom je stimulácia výrobných a technologických inovácií v podnikoch, podpora ich vlastného VaV, alebo transferu riešení z organizácií VaV.

Spoločným a zásadným cieľom programov APVV je zabezpečiť pripravenosť SR, jej malých, stredných a tiež veľkých podnikov, vykonávajúcich výskum, vývoj a inovácie v spolupráci s akademickými pracoviskami vstúpiť do HORIZONTU 2020.

Navrhované programy agentúry nastavujú mechanizmy:

- pre rýchlejší kariérny postup výskumníkov s ukončeným PhD štúdiom,
- pre podporu reintegrácie vedeckých kapacít – individuálnych, či malých kolektívov zo zahraničia a podporu špičkovému výskumu a vývoja,
- pre podporu prílevu medzinárodne uznávaných zahraničných vedcov formou dlhodobých pobytov na pracoviskách výskumu a vývoja na Slovensku ako stimuláciu pre organizácie výskumu a vývoja aktívne získavať kvalitných zahraničných pracovníkov pre výskum a vývoj na slovenských pracoviskách a prispievať tak k rozvoju kvalifikovanej práce,

- vzniku mladých výskumných kolektívov formou financovania projektov výskumu a vývoja,
- podporu najefektívnejšieho procesu zhodnocovania výskumu, najmä v oblasti technologických a výrobných inovácií, prepájania výskumu a vývoja s trhom a následná podpora hospodárskeho a sociálneho rozvoja krajiny,
- vytvárania partnerstiev podnikateľských subjektov s vysokými školami, Slovenskou akadémiou vied a rezortnými výskumnými organizáciami zabezpečiac tak transfer poznatkov a technológií,
- o zabezpečení zvýšeného podielu štátnych prostriedkov pri zohľadnení účasti vysokých škôl a SAV alebo inej organizácie výskumu a vývoja ako spoluriešiteľa je možné uvažovať pri predkladaní novej schémy štátnej pomoci,
- pre uplatňovanie pravidla zabezpečujúceho, aby sa pri pridelení podpory projektom postupne smerovalo k proporcionálne vyrovnaným objemom zdrojov agentúry poskytnutým na podporu projektov základného výskumu a projektov aplikovaného výskumu a vývoja,
- pre uplatňovanie pravidla zabezpečujúceho, že do zmluvy o poskytnutí prostriedkov agentúry bude zakotvená prijímateľovi podpory povinnosť vyhodnocovať efektívnosť riešenia projektu výskumu a vývoja v čase jeho skončenia a v stanovenom období po skončení projektu (spravidla 3 roky) v závislosti od typu projektu a poskytnúť o výsledku informáciu agentúre

Napĺňanie cieľov programu sa bude uskutočňovať prostredníctvom výskumných a vývojových projektov predkladaných žiadateľom. Na základe verejnej výzvy agentúry a po schválení vybraných projektov bude žiadateľom poskytovaná účelová finančná podpora.

Predmetný materiál bol na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR predložený s rozporom:

- Klub 500 nesúhlasil s účelovým nasmerovaním finančných prostriedkov na podporu VaV iba pre malé a stredné podniky,
- MF SR upozornilo na skutočnosť, že v tabuľke analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy je kvantifikovaný rozpočtovo nekrytý vplyv v rokoch 2014 až 2021. Vplyv vyplývajúci z predloženého materiálu žiada zabezpečiť v rámci schválených limitov výdavkov kapitoly MŠVVaŠ SR na jednotlivé rozpočtové roky.

HSR odporučila materiál na ďalšie konanie po zapracovaní zásadných pripomienok AZZZ SR a RÚZ. Všetky pripomienky boli akceptované, až na pripomienku MF SR.

MŠVVaŠ SR poukazuje na skutočnosť, že:

- ide o priority kapitoly zabezpečujúce funkčnosť APVV v oblasti programov, v súčasnosti APVV nemá žiaden program a v tejto oblasti nemôže plniť aktivity stanovené jej zákonom,
- programy sú pripravované paralelne so stratégiou RIS3 SK a stanovenými prioritami,
- nové programy APVV nemajú zatiaľ zabezpečený zdroj krytia zo ŠR na roky 2014-2016. Vzhľadom na charakter typu financovania, programy schvaľuje vláda SR, ale programy sa realizujú formou cyklických výziev. Ak nebudú zabezpečené finančné prostriedky v rozpočte APVV v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, výzva nebude vypísaná.

Programy agentúry sa po zapracovaní pripomienok s otvoreným upozornením MF SR na rozpočtovo nekrytý vplyv v rokoch 2014 až 2021 predkladajú na rokovanie Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie a na rokovanie vlády SR.

Predložený materiál má negatívny vplyv na verejné financie, pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívne sociálne vplyvy, nepredpokladajú sa vplyvy na životné prostredie a na informatizáciu spoločnosti.